



เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓



วันจันทร์ที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕ คณะอนุกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ในคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้



๑. พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสัตว์ป่า ตามแผนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง ทรัพยากรทางบก ประเด็นปฏิรูปย่อยที่ ๘. จัดการสัตว์ป่าเพื่อพัฒนาระบบ นิเวศ สังคม และเศรษฐกิจ โดยเชิญ นายดำรงส โทธิ์ประสิทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ นายธานี วงศ์นาค ผู้อำนวยการส่วนคุ้มครองสัตว์ป่า นายคมกริช เศรษฐบุบผา ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนานวัตกรมอุทยานแห่งชาติ และนายอดิศัย กุสิทธิ์วงศานุกูล หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

มติที่ประชุม : ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วรับทราบข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสัตว์ป่า (ช้างป่า) สรุปได้ดังนี้

ปัจจุบันมีช้างป่าอาศัยอยู่ตามธรรมชาติประมาณ ๓,๐๐๐ ตัว ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๖๙ แห่ง โดยช้างป่าในประเทศไทยมีอัตราความหนาแน่นเมื่อเทียบกับขนาดพื้นที่ป่า หนึ่งตัวต่อ ๑๕ ตารางกิโลเมตร ในส่วนของช้างที่ออกมาจากป่าส่วนมากเป็นช้างเพศผู้ที่ถูกขับออกจากฝูง จึงต้องออกมาหากินในพื้นที่อื่นเมื่อได้รับประทานผลไม้จืดจิตใจในรสชาติและจะไปนำช้างตัวอื่นออกมาด้วย นอกจากนี้ ยังพบว่าช้างออกจากป่าเพราะปัญหาการสูญเสียถิ่นที่อยู่อาศัยและความสมบูรณ์ของป่าที่ลดลง ทำให้ช้างป่าออกนอกพื้นที่มากินพืชผลทางการเกษตรของราษฎร สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิต ทรัพย์สิน และพืชผลทางการเกษตรระดับรุนแรงในพื้นที่ ๕ กลุ่มป่า ได้แก่ กลุ่มป่าตะวันออก กลุ่มป่าแก่งกระจาน กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ กลุ่มป่าภูเขียว - น้ำหนาว และกลุ่มป่าตะวันตก



"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"



เอกสารข่าว

คณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัทพ์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓



สำหรับแนวทางการแก้ไขที่ผ่านมา กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้จับช้างแล้วนำไปปล่อยในพื้นที่อื่น การพยายามสร้างแหล่งน้ำแหล่งอาหารให้กับช้างในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ การใช้รั้วธรรมชาติเช่นปลูกไม้หนามเพื่อป้องกันช้าง และการใช้เครื่องส่งสัญญาณวิทยุแสดงพิกัดของช้าง รวมทั้งการมีทีมเจ้าหน้าที่และเครือข่ายอาสาสมัครเพื่อเฝ้าระวัง ในส่วนของการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้มีการแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

ระยะสั้น การติดตั้งอุปกรณ์ติดตามตัวสัตว์ (ปลอกคอ) และ Realtime Camera trap (Early warning System) เพื่อติดตามพฤติกรรม และการเคลื่อนย้ายของฝูงช้างป่า และเพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกัน และผลักดันช้างป่า และเพื่อเพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกัน เฝ้าระวังและผลักดันสัตว์ป่า โดยการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทราบตำแหน่งของช้างป่า ก่อนออกจากพื้นที่อนุรักษ์



ระยะกลาง การควบคุมความเสียหายและความสูญเสีย การจัดทำสิ่งกีดขวาง ป้องกันช้างป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์ ส่วนการเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังป้องกัน การจัดทำหรือสร้างสิ่งกีดขวางป้องกันช้างป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยการจัดทำรั้วธรรมชาติ การปลูกไม้หนาม การสร้างคูกันช้าง ขนาดกว้างปากคู ๕.๕ เมตร x ขนาดกว้างกันคู ๑.๕ เมตร x ลึก ๒.๕ เมตร และการทำถนนตรวจการณ์ ขนาดกว้างของถนน ๖ เมตร ผิวถนนสูง ๐.๑๕ เมตร

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"



เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓



ระยะยาว การพัฒนาศักยภาพของแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าและช้างป่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการฟื้นฟูสภาพถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และช้างป่า เพื่อเพิ่มศักยภาพในการรับรองการเข้ามาใช้ประโยชน์ของช้างป่ามากขึ้น โดยวิธีการปรับปรุงทุ่งหญ้า อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มีข้อมูลทุ่งหญ้า จำแนกได้ ๑๐ แห่ง เนื้อที่ ๕,๕๕๕ ไร่ การปรับปรุงบ่อน้ำเก่า (พบบ่อเดิม) ขนาด ๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และขนาด ๑๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และทำการฟื้นฟู และปรับปรุงแหล่งโป่ง ในส่วนของประเทศศรีลังกาเป็นประเทศที่มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะกลาง การจัดทำสิ่งกีดขวาง

ร่วมเขียน
ภาพถ่ายการจัดการจัดทำรั้วหนี้ยืดบริเวณน้ำตกทวนรก อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ในส่วนของกรณีความเสียหายที่เกิดจากการบุกรุกทำลายผลผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ เมื่อได้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีบทบัญญัติที่กำหนดให้รัฐสามารถจ่ายค่าชดเชยให้แก่ราษฎรความเสียหายจากการเข้าไปของสัตว์ป่า ดังนั้น ควรเร่งรัดให้มีการออกอนุบัญญัติหรือระเบียบดังกล่าวโดยเร็ว

๒. กำหนดวันและเวลาในการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมได้มีมติกำหนดนัดประชุมคณะกรรมการจัดการครั้งต่อไป ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในวันจันทร์ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"